

ZAMONAVIY TA'LIMDA PEDAGOGIKA VA CHET TILLARINI O'QITISHNING INNOVATSION METODLARI

M. Yangiboyeva

Tarjimonlik fakulteti 2-kurs talabasi

E-mail: rebekamarin7@gmail.com

Ilmiy rahbar: N. Usmanova

Tarjimonlik fakulteti Roman-german tillari

Tarjimashunosligi kafedrasi katta o'qituvchisi

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada hozirgi texnologiyaga boy zamonamizda chet tillarini o'rganishda, o'rgatishda qanday metodlarga suyansak samara jihatidan yuqori bo'lishi haqida so'z yuritamiz.

Kalit so'zlar: Metodika, dualingo, projekt, o'yinli metod, konstruktiv ta'lim, virtual

Аннотация: В этой статье мы поговорим о наиболее эффективных методах изучения и преподавания иностранных языков в нашу современную, богатую технологиями эпоху.

Ключевые слова: Методика, дуалинго, проект, игровой метод, конструктивное обучение, виртуальный

Annotation: In this article, we will talk about the most effective methods for learning and teaching foreign languages in our modern technology-rich era

Keywords: Methodology, dualingo, project, game method, constructive education, virtual.

Annotation: Dans cet article, nous parlerons des méthodes les plus efficaces pour apprendre et enseigner les langues étrangères à notre époque moderne et riche en technologie.

Mots clés: Méthodologie, dualingo, projet, méthode de jeu, éducation constructive, virtuel

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni qo'llash muhim ahamiyat kasb etmoqda. Rivojlangan davlatlar ta'lim tizimida o'qitish jarayonini yangilash va o'quvchilarga zamonaviy talablarga mos bilimlarni berish uchun doimo yangi pedagogik yondashuv va metodlarni ishlab chiqmoqda. Ayniqsa, chet tillarini o'qitishda innovatsion usullarni qo'llash o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi.

Pedagogikadagi innovatsion metodlar

Pedagogikada innovatsion metodlar zamonaviy ta'lim tizimining asosi hisoblanadi. Ular o'qitish jarayonida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktiv hamkorlikni kuchaytiradi va ta'lim sifatini oshiradi. Asosiy innovatsion metodlardan ba'zilar quyidagilar:

1. **Proyektga asoslangan ta’lim:** Bu metod yordamida o‘quvchilar biron mavzuga oid loyihalar ustida ishlash orqali bilim va ko‘nikmalarini mustahkamlaydilar.

2. **Konstruktiv ta’lim yondashuvi:** O‘quvchilar o‘z bilimlarini mustaqil ravishda shakllantiradi va o‘qituvchi ularning jarayonini kuzatib, yo‘l-yo‘riq beradi [4].

3. **(Gamifikatsiya) O‘yinlar orqali o‘qitish:** Ta’lim jarayoniga o‘yin elementlarini kiritish o‘quvchilarni motivatsiya qiladi va bilim olish jarayonini yanada qiziqarli qiladi.

Chet tillarini o‘qitishda innovatsion metodlar

Chet tillarini o‘rganish va o‘rgatish jarayonida ham innovatsion metodlar samarali hisoblanadi. Ushbu metodlar o‘quvchilarning til ko‘nikmalarini rivojlantirishda yordam beradi. Quyida ayrim samarali innovatsion metodlar keltirilgan:

1. **Onlayn platformalar va mobil ilovalar:** Hozirgi kunda **Duolingo, Babbel** va boshqa shu kabi ilovalar orqali chet tillarini o‘rganish ancha qulay va samarali. Bu ilovalar yordamida o‘quvchilar tilni mustaqil ravishda o‘rganish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

2. **Audio va video materiallar:** Chet tillarni o‘rganishda turli audio va video materiallardan foydalanish til o‘rganishni osonlashtiradi. O‘quvchilar xorijiy davlatlarda haqiqiy hayotiy vaziyatlarga mos keladigan materiallar orqali tilni mustahkam o‘zlashtiradilar.

3. **Interaktiv mashg‘ulotlar:** Zamonaviy texnologiyalar yordamida chet tillarini o‘qitishda interaktiv mashg‘ulotlar yaratish mumkin. Masalan, virtual realilik (VR) texnologiyalari yordamida xorijiy til muhiti yaratilib, o‘quvchilar tilni yanada chuqurroq o‘rganishi ta’minlanadi.

4. Konstruktiv yondashuv (Constructivist Approach)

Bu metodda o‘quvchilar o‘z bilimlarini mustaqil ravishda yaratadilar, o‘qituvchi esa ularga yo‘l-yo‘riq beruvchi sifatida ko‘maklashadi. Konstruktiv yondashuv chet tillarini o‘rgatishda ayniqsa foydali bo‘lib, o‘quvchilar mustaqil ravishda til muhitiga sho‘ng‘ib, mashqlar orqali tilda erkin gapirish va yozishni o‘rganadilar. Virtual haqiqat (VR) texnologiyalari yordamida o‘quvchilar til muhitiga xuddi haqiqiy sharoitdagidek sho‘ng‘iy olishadi. Masalan, o‘quvchilar VR yordamida xorijiy mamlakatlarga virtual sayohat qilishi va shu yerda turli madaniyat bilan tanishishi mumkin. Bu esa ularning o‘rganish jarayonini yanada hayajonli va mazmunli qiladi.

Innovatsion metodlarning afzalliklari

Innovatsion metodlar o‘quvchilarning o‘qishdagi faolligini oshirish, ta’lim sifatini yaxshilash va o‘rganish jarayonini tezlashtirish kabi afzalliklarga ega. Shu bilan birga, bu metodlar o‘qituvchilar uchun ham ta’lim berish jarayonini qulaylashtiradi. Ta’limda yangi texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘quvchilarga individual yondashuvni ko‘rsatish mumkin.

Shaxsiy yondashuv imkoniyati: Innovatsion metodlar yordamida o‘quvchilar o‘z qobiliyatlari va qiziqishlariga mos ravishda bilim olishadi. **Bilimni mustaqil ravishda chuqurlashtirish:** O‘quvchilar innovatsion metodlar orqali mustaqil bilim olish ko‘nikmasini rivojlantiradi va bilimlarni yanada chuqur

o‘zlashtiradi. O‘zlashtirish tezligi oshishi: Interaktiv usullar va texnologiyalar yordamida ta’lim jarayoni tezlashadi, o‘quvchilar o‘zlariga mos sharoitlarda bilim olishadi [1].

XULOSA

Zamonaviy ta’limda pedagogika va chet tillarini o‘qitishda innovatsion metodlarning o‘rni beqiyosdir. Bu usullar yordamida o‘quvchilar o‘rganish jarayonini ko‘ngilochar, interaktiv va mustaqil shaklda olib borishlari mumkin. Innovatsion metodlar yordamida nafaqat o‘qitish samaradorligi oshadi, balki o‘quvchilar o‘z qobiliyatlarini to‘liq namoyon qilish imkoniga ham ega bo‘ladilar. Shu sababli, pedagoglar va o‘quv maskanlari innovatsion metodlarni keng tatbiq qilish orqali ta’lim jarayonini yanada yuksak darajaga olib chiqishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yhati:

1. Kasimova, M. (2021). “Chet tillarini o‘qitishda innovatsion metodlarning roli va ahamiyati”. *Pedagogika va psixologiya jurnali*, 4(2), 45-54.
2. Jalolov, J. *Chet tili o‘qitish metodikasi*. 1996
3. B. Xodjayev, A. Choriyev, Z. Saliyeva. *Pedagogik tadqiqodlar metodologiyasi*. 2018
4. Nazarova, G. S. (2020). *Pedagogik texnologiyalar va ta’limda innovatsion metodlar*. Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi nashriyoti.
5. Lado, R. 1957. *Linguistics across cultures*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
6. Тарасов, А.А. *Формирование компетентностной основы иноязычной продуктивной письменной речи в начальной школе*. Автореф. Москва-2021.-24 с.